

de Rechtspraak
Rechtbank Gelderland

Een toekomstbestendige rechtbank Gelderland is een rechtbank met oog voor de samenleving en oog voor onze 877 deskundige en bevlogen medewerkers. Van rechter tot bode, van administratief medewerker tot beveiliging en van gerechtsjurist tot adviseur, iedere medewerker levert een bijdrage.

Ook in 2023 was tijdige rechtspraak dé prioriteit van onze rechtbank om ervoor te zorgen dat partijen terecht kunnen bij de rechter voor een onafhankelijke en onpartijdige beslissing. We werken hard aan onze voorspelbaarheid zodat procespartijen meer zicht hebben op wat ze kunnen en mogen verwachten van ons en zij niet onnodig in onzekerheid zitten. Door doelmatiger te werken en onze organisatie efficiënter in te richten, benutten we onze (beperkte) capaciteit zo optimaal mogelijk. De rechtbank heeft de ambitie uitgesproken om binnen 3 jaar intern volledig digitaal te kunnen werken en daar voortdurend de wereld om ons heen bij te betrekken.

De Rechtspraak heeft ook te maken met krapte op de arbeidsmarkt waardoor we niet in het gewenste tempo stappen kunnen zetten. Zorg voor de vitaliteit van onze

medewerkers betekent dat we de bezetting op orde hebben en het ziekteverzuim afneemt. Onze inspanningen richten zich daarom ook op het aantrekken van nieuwe rechters en gerechtsjuristen, de ontwikkeling van collega's en van het management. Meer dan 100 nieuwe collega's kwamen ons versterken in 2023.

Voor al onze medewerkers willen we een aantrekkelijke werkgever zijn en nieuwe collega's interesseren om bij ons te werken: een organisatie waar je je gewaardeerd voelt en waar je duidelijk voor kiest omdat je wilt bijdragen aan onze samenleving. Een plek waar je je kunt ontwikkelen en je mag zijn wie je bent.

We kijken met tevredenheid terug op wat we samen hebben bereikt. Ondanks de te beperkte bezetting is het ons gelukt een deel van de achterstanden verder weg te werken en vaker maatwerk te leveren.

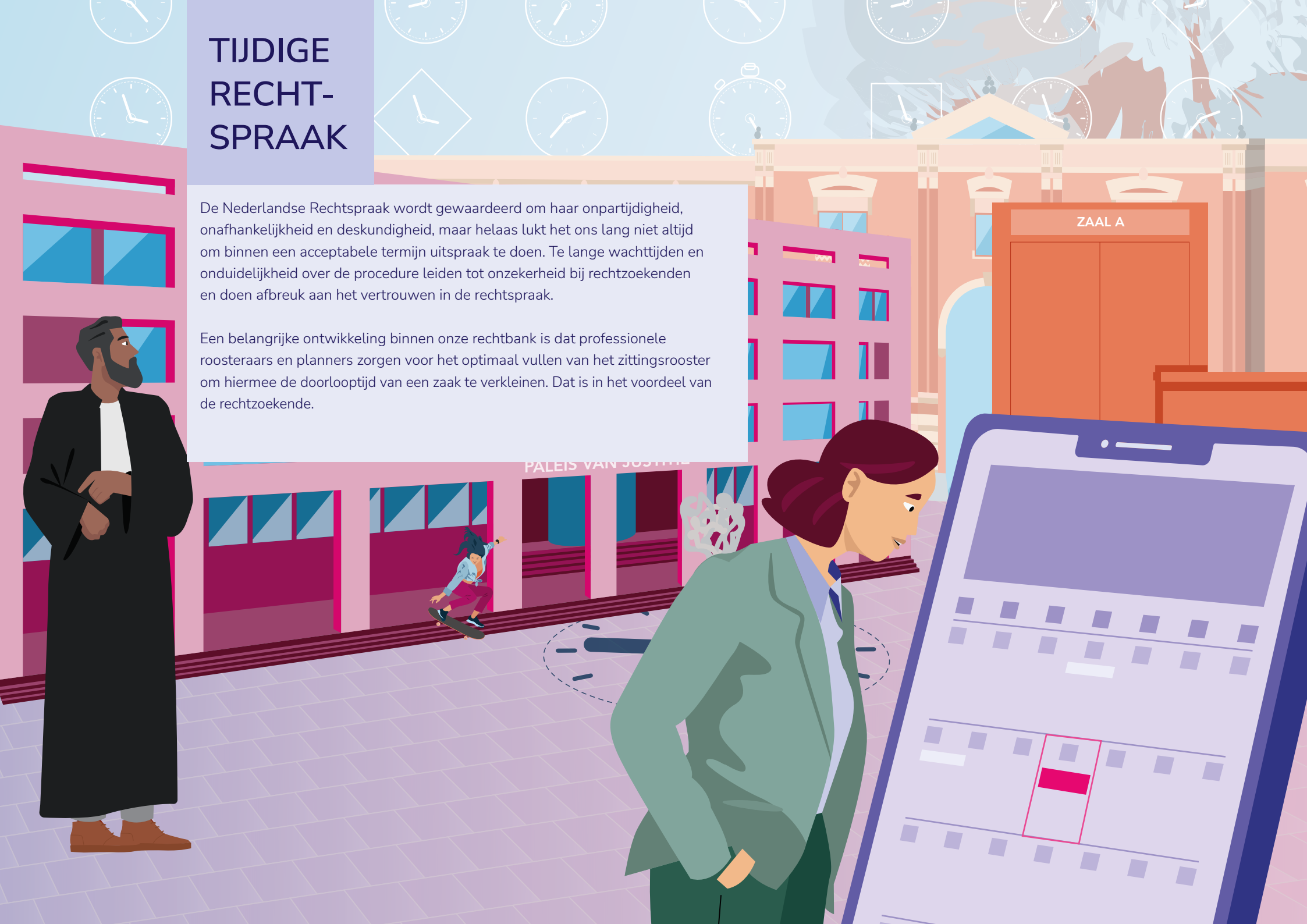
Rémy van Leest,
president

TIJDIGE RECHT- SPRAAK

De Nederlandse Rechtspraak wordt gewaardeerd om haar onpartijdigheid, onafhankelijkheid en deskundigheid, maar helaas lukt het ons lang niet altijd om binnen een acceptabele termijn uitspraak te doen. Te lange wachttijden en onduidelijkheid over de procedure leiden tot onzekerheid bij rechtzoekenden en doen afbreuk aan het vertrouwen in de rechtspraak.

Een belangrijke ontwikkeling binnen onze rechtbank is dat professionele roosteraars en planners zorgen voor het optimaal vullen van het zittingsrooster om hiermee de doorlooptijd van een zaak te verkleinen. Dat is in het voordeel van de rechtzoekende.

‘De planning van zaken op zittingen gebeurde voorheen door de collega’s van de administratie, verspreid over 4 verschillende teams bij kanton en handelsrecht. Zij planden de zaken in bij een rechter, op een tijdstip dat alle partijen konden. Door met een apart team te roosteren en te plannen hebben we meer tijd om in overleg te gaan met partijen over een geschikte datum. Wij kijken nu met een klein team naar de mogelijkheden die er zijn om een zaak op zitting te krijgen. Daarbij houden we rekening met de afspraken die zijn gemaakt met de rechters en gerechtsjuristen die de zaak behandelen. Zo is bij arbeidsgeschillen en kort gedingen een snelle beslissing van cruciaal belang. We willen deze zaken tijdig behandelen, want rechtszoekenden wachten vaak met spanning op een snelle uitspraak. Efficiënt plannen helpt daar bij.’

- Lieke Scheerder, roosteraar en planner kanton en handel

DIGITALE TOEGAN- KELIJKHEID

De rechtbank wil in 2026 volledig digitaal werken en zette in 2023 flinke stappen om daar te komen. In verschillende zaakstromen werd het mogelijk om digitaal te procederen, bijvoorbeeld voor Rijksbelastingen en lokale belastingen bij bestuursrecht. Maar ook in gezag en omgang zaken bij familie & jeugdrecht kunnen advocaten digitaal procederen. Eind 2023 maken we de balans op en concluderen dat in 28% Rijksbelastingzaken digitaal geprocedeerd wordt. Van alle bewindvoerders waar het cluster toezicht mee werkt procedeert 65% via de digitale kanalen. En zelfs 94% van de Gelderse advocaten in zaken bij de familie- en jeugdrechter deed al ervaring op in het digitaal procederen. Al sinds eind 2021 is het voor advocaten mogelijk om digitaal beslagrekeningen in te dienen, inmiddels gebeurt dat in 77% van de Gelderse zaken.

ONZE ROL IN DE SAMEN- LEVING

We laten op verschillende manieren zien wat de rol van de rechtbank is in de samenleving, in het bijzonder in onze regio. Bijna 300 groepen brachten een bezoek aan de rechtbank om een rechtszaak mee te maken. Zo'n bezoek begint met een voorlichting over de rechtspraak in Nederland en de onafhankelijke rol van de rechter. De meeste zittingen zijn openbaar en op rechtbank Gelderland.nl kunnen geïnteresseerden onze zittingsroosters bekijken.

Op Rechtspraak.nl publiceren alle gerechten een deel van hun uitspraken, vaak voorzien van een begrijpelijke samenvatting (nieuwsbericht). De rechtbank Gelderland publiceerde vorig jaar 1838 uitspraken en dat aantal zal de komende jaren stijgen omdat we meer uitspraken gaan publiceren.

De meeste zittingen zijn openbaar

U kunt zaken volgen op de publieke tribune. Aanmelden is niet nodig. Op rechtbank Gelderland.nl vindt u onze zittingsroosters. Bij de bodebalie wijzen ze u de weg.

Nog nooit bij een zitting geweest? Ga dan naar de politierechter. Die behandelt in korte tijd meerdere zaken. Zo krijgt u een beeld van het hele proces: de verdenking, de feitenbehandeling, het standpunt en de strafeis van de officier van justitie, het pleidooi van de advocaat en uiteindelijk de beslissing van de rechter.

www.rechtspraak.nl/kijken-bij-een-zitting

Werken bij de Rechtspraak

Kijk voor de uiteenlopende functies – van bode, telefonist, administratief medewerker, gerechtsjurist tot rechter – op:

www.rechtspraak.nl/onze-vacatures

ONZE ROL IN DE SAMEN- LEVING

Onze contacten met professionele partijen

Ieder cluster heeft overleg met professionele partijen met als doel beter aan te kunnen sluiten op ontwikkelingen in de samenleving. Uiteraard altijd vanuit de eigen rol en verantwoordelijkheid en nooit over individuele zaken. Zo heeft het cluster Familie en Jeugd overleg met de Raad voor de kindbescherming, jeugdzorginstellingen, advocaten. In het contact met de Raad voor de Kinderbescherming komt bijvoorbeeld aan bod wat de rol van de adviseur is bij de zitting en de planning van zaken. Met de jeugdzorginstellingen gaat het om meer strategische vraagstukken, zoals wachtlijstproblematiek en keuzes die gemaakt worden bij het verlenen van jeugdhulp. Het effect hiervan is merkbaar. Er is meer begrip over en weer.

Het cluster Handel en Kanton voert overleg met de advocatuur en de lokale deurwaarders over de doorlooptijden en samenwerking. Waar lopen zij tegenaan in de contacten met ons en wij met hen? Waar kunnen we over en weer dingen verbeteren?

Het cluster bestuursrecht heeft overleg met procespartijen die veelvuldig bij ons procederen zoals IND, UWV, Belastingdienst en Gelderse gemeenten. Zo kijken we samen waar we verbeteringen voor alle rechtzoekenden kunnen aanbrengen.

Het cluster Toezicht had overleg met professionele bewindvoerders, curatoren en bewindvoerders. Onderwerp van gesprek was onder andere de digitale toegankelijkheid.

Het cluster strafrecht heeft samen met de rechtbank Overijssel een intensieve samenwerking met het Openbaar Ministerie Oost-Nederland onder de noemer Samen Verder. Het doel is het planningsproces verbeteren en de schaarse capaciteit (mensen, tijd en gebouwen) optimaal benutten.

‘2 rechtbanken, 1 OM-organisatie, dat is uniek in Nederland en vraagt om afstemming. Ons gezamenlijke doel is duidelijk: meer zaken sneller af doen zodat de rechtszoekende sneller duidelijkheid heeft. Daarvoor is nodig dat we voortdurend afstemmen en ook meer begrip hebben voor als iets even niet kan.’ - Rémy van Leest

ONZE ROL IN DE SAMEN- LEVING

Klankbord met professionals

De rechtbank heeft een Raad van Advies met professionals uit de samenleving. Zij fungeren als klankbord, houden ons een spiegel voor en we vragen hun advies bij bepaalde thema's. Zij kunnen ons ook ongevroegd adviseren over onderwerpen die spelen, bij onze rechtbank of rechtspraakbreed. Onze 3 leden zijn: prof. dr. Danielle Zandee (hoogleraar duurzame organisatieontwikkeling aan Nyenrode Business Universiteit), Daan van de Staaij (De Reputatiegroep) en prof. dr. Mark van Houdenhoven (voorzitter Raad van Bestuur Careyn).

Menselijke maat

In alle teams delen rechters en gerechtsjuristen kennis en ervaring in vak-overleggen. Ze bespreken jurisprudentie, zogenaamde 'buikepijnzaken' en de onderlinge samenwerking. Er is ruimte om samen te reflecteren op de invulling van het werk tijdens intervisie. De eerder genoemde bijeenkomsten met professionele partijen dragen ook bij aan reflectie op ons werk.

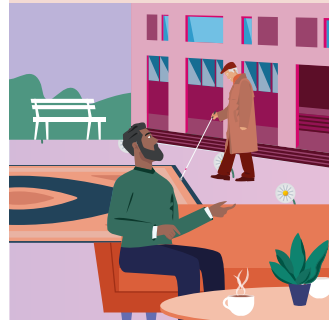
Familierechters zijn bezig met een proef om de gesprekken met kinderen over ondertoezichtstelling (OTS), niet meer tijdens de zitting te doen, maar op een ander moment. Er wordt meer tijd uitgetrokken voor uithuisplaatsingen die onder de landelijke proef Rechtsbescherming vallen. Als ouders te maken krijgen met een dergelijke ingrijpende maatregel als OTS, kunnen zij in deze proef kosteloos gebruik maken van een gespecialiseerde jeugdrechtsadvocaat.

In 2022 en 2023 is er een visitatie uitgevoerd binnen de Rechtspraak naar de toepassing van de kwaliteitsnormen die rechters stellen aan hun werk, de professionele standaarden. Daarmee laten ze zien wat goede rechtspraak is. Tijdsgebrek en tekort aan gerechtsjuristen en rechters zorgden ervoor dat deze standaarden nog niet volledig zijn ingevoerd. Ook omdat de rechtbank Gelderland extra veel rechterscapaciteit inzet voor het opleiden van rio's (rechters in opleiding). Sinds 2018 leiden we ieder jaar 2 x zoveel rio's op en in 2023 waren dat er 19.

Mediation

Het aantal geslaagde mediations is vorig jaar verder toegenomen. In oktober startte de proef mediation in jeugd- en adolescentenstrafzaken. Daarin onderzoeken we de wettelijke mogelijkheid om bij een geslaagde mediation de zaak ten einde te verklaren zonder verdere inhoudelijke behandeling van de zaak. In 2023 waren er 6 uitgesproken eindezaaksverklaringen.

‘In deze 6 zaken hoefde de strafrechter niet te oordelen, omdat die daar volgens het OM en de betrokkenen eigenlijk niet thuishoorden om het geschil tot een einde te brengen. Daarnaast zijn de mogelijkheden voor mediation in nog veel meer andere jeugdstrafzaken onderzocht. Wat mij betreft is dat allemaal winst! - *Strafrechter Mark Rietveld*

ONZE ROL IN DE SAMEN- LEVING

Schulden

De rechter ziet in veel zaken dat mensen geldproblemen hebben. Denk aan mensen met een strafzaak over winkeldiefstal, een zaak bij de bestuursrechter over terugbetaling van een bijstandsuitkering of een kantonzaak over een huurachterstand. Ze schamen zich voor hun schulden. De rechter kan iemand doorverwijzen naar 1 van de schuldenfunctionarissen van de rechtbank die hen kan vertellen waar iemand voor hulp terecht kan.

Doel van de schuldenaanpak is om in een vroeg stadium zicht te krijgen op mensen met schulden en daarbij ondersteuning aan te bieden. Dit geldt zowel voor de burger als de ondernemer. In 2023 hebben de schuldenfunctionarissen 139 keer kunnen doorverwijzen en daarvan zijn 103 mensen aangemeld bij een Gelderse gemeente. Alle 51 gemeenten in de provincie Gelderland werken hieraan mee. De gemeente kijkt hoe ze mensen verder kunnen helpen met het oplossen van hun geldproblemen. De schuldenfunctionarissen van de rechtbank Gelderland hebben allemaal een andere functie in onze organisatie en doen dit werk ernstig.

Duurzame overheid

De Rijksoverheid wil in 2030 klimaatneutraal zijn en de Rechtspraak sluit daar bij aan met het actieplan klimaatneutrale rechtspraak 2030. De rechtbank heeft in het kantorengedebied de wegwerpbeker afgeschaft, medewerkers drinken uit een herbruikbare beker. Als we

apparatuur aanschaffen, dan is het beste energielabel leidend en de campagne SLLuRP maakt duidelijk dat Scherm, Laptop, Licht, Radiator en PC uit zijn als je er niet bent.

Onze arbeidsmarktpositie

Meer dan ooit is het belangrijk om ervoor te zorgen dat we voor de nieuwe én huidige medewerkers een moderne, aantrekkelijke en inclusieve werkgever kunnen zijn. We laten op allerlei manieren zien wie de rechtbank Gelderland is om potentiële medewerkers te interesseren. Met een professionele werving- en selectieprocedure heten wij hen welkom en zorgen we ervoor dat onze nieuwe collega's zich snel thuis voelen. Medewerkers kunnen zich verder ontplooien bij ons en na verloop van tijd met een trots gevoel afscheid nemen om verder te groeien.

Voor iedereen willen we een goede werkgever zijn en rechtzoekenden moeten zich kunnen herkennen in de medewerkers van de rechtbank. Een groep collega's zorgt voor extra aandacht voor inclusieve diversiteit: collega's vertelden over de Ramadan, een collega schreef een blog over de persoonlijke betekenis van Keti Koti en collega's gingen in gesprek over hoe verschillen onze organisatie verrijken. We zijn op de goede weg maar er is ook nog ruimte voor verbetering om een inclusieve organisatie te zijn.

KENGETALLEN 2023

RECHTERS	RECHTERS	STAGIAIRES
176	19 rechters in opleiding	17
MEDEWERKERS		BEGROTING
877 incl. rechters		€74,2 miljoen
	ZAKEN149.403	
	Strafrecht23.196	
	Bestuursrecht9.881	
	Handel en kanton24.342	
	Familie- en jeugdrecht14.578	
	Toezicht77.406	
TANDAARD TERMIJN (%)	GEPUBLICEERDE UITSPRAKEN	
81% Norm is 14 dagen	Totaal1978	Civiel recht855
96% Norm is 21 dagen	Bestuursrecht616	Toezicht18
72% Norm is 70 dagen	Strafrecht507	Handel en kanton392
		Familie- en jeugd94
		Overig351
	WRAKINGSVERZOEKEN	SOCIAL MEDIA
	65	 1609 volgers
		 7803 volgers
		 7026 volgers
		 0875 volgers

DIGITALE INDIENINGEN FAMILIE- EN JEUGDRECHT		RECHTSPRAAK.NL	TOEZICHT
8387		746.758 Aantal bezoeken 580.711 Unieke bezoekers	28.808 zaken digitaal ingediend
DIGITAAL PROCEDEREN	ZAKEN DIGITAAL INGEDIEND		DIGITALE WERKSTROOM
94% Gelderse familie- en jeugdrecht advocaten	bij beslagrekenen (DT)	77%	 Landelijk expertise- centrum Scannen onder Substitutie (SoS)
	bij Rijksbelasting (DT)	28%	
	bij lokale belasting (DT)	2%	
KLACHTEN	VEILIGHEID	SCHULDENAANPAK	AFGEDAAN BINNEN DE 90 DAGEN
290	170 Incidenten (incl. datalekken)	139 mensen doorverwezen naar Gelderse gemeentes	Dagvaardingszaken kanton
RISICO EN AANDACHTSZITTINGEN	AFGERONDE MEDIATIONS	MEEST GELEZEN UITSpraak	Bodemzaken vreemdelingenrecht
			Omgang en gezag
527	203	ECLI:NL:RBGEL:2023:4322 Kanton en handel: Beoogde PVV-verkenner betrokken bij fraudezaak	KLANT CONTACT CENTRUM 101.425 telefoontjes